

LENINA KAROGS

Iznāk kopš 1950. gada
29. marta
Maksas 3 kap.

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS
UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Nr. 5 (6009)
SESTDIEN
1990. gada 13. janvārī

Galvenā balva — zināšanas

Ceļu satiksmes noteikumu zināšanas ir regulāri jāat-svaidzina. Viens no mācību un pārbaudes veidiem ir konkursi, kuros labprāt piedalās autobusu šoferi. Labākie par teicamām zināšanām saņem Goda rakstus un balvas.

Nesen kārtējo konkursu sarīkoja Jēkabpils autobusu parka fizkolektīvs. Godpilno trešo vietu tajā izcīnīja Preiļu filiāles autobusa vadītājs Anatolijs Cvetkovs.

M. JAUDZEMS,
fizkolektīva priekšsēdētājs

Pārskats

par plēna izlaukumiem rajona saimniecībās
(pēc agrorūpniecības apvienības «Preiļi» dispečerdienesta datiem)

Saimniecība	Izlaukums no gods janvārī I dek. (t/kg)	+ - , salīdz. ar to pašu laiku 1989. g. (t/kg)	+ - , salīdz. ar iepriekšējo dekadri (t/kg)
«Sarkanais Oktobris»	12,4	+1	-0,1
Leņina	9,7	-	-1,6
«Zelta vārpa»	8,5	+1,4	+0,3
«Sarkanā ausma»	8,5	+0,1	+0,2
«Galēni»	8,1	+0,4	+0,1
«Nākotne»	7,9	+1	-0,4
«Vārkava»	7,8	+1,8	-
«Ezerciems»	7,4	-	+0,8
«Dubna»	7,3	+1,4	+0,1
«Rožupe»	7,3	+1,2	+0,6
«Jersika»	7,3	-0,6	-0,1
Kirova	7,2	-0,1	+0,2
Aglonas p. s.	7,1	-0,9	+0,6
Dzeržinska	7	+0,8	+0,4
«Dzintars»	6,8	+0,9	+0,2
«Sīlukalns»	6,8	+0,4	+0,1
Raiņa	6,7	-0,4	-
Suvorova	6,6	+0,7	+0,3
K. Marksa	6,5	+1,1	+0,1
«Vanagi»	6,5	-	-0,2
Rudzātu p. s.	6,4	+0,8	-
Ruņona p. s.	6,3	-	+0,3
RAJONA	7,9	+0,7	+0,1

Apgabalu vēlēšanu komisijas Latvijas PSR tautas deputātu vēlēšanām

160. PREIĻU VĒĻŠANU APGABALS

- Veneranda Jāņa m. BUKA — plānu daļas priekšniece, no Preiļu starpsaimniecību celtniecības organizācijas darba kolektīva padomes;
- Vitālijs Donāta d. CIRSI-NIEKS — bīskops, no Kirova kolhoza valdes;
- Marija Donāta m. DZENE — vecākā meistare, no Preiļu siera rūpniecības darba kolektīva;
- Zenta Jāņa m. IGOLNIECE — meistare, no Preiļu rajona dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienības darba kolektīva padomes;
- Jānis Pētera d. KAĻVA — plānu un ražošanas daļas priekšnieks, no 24. Preiļu ceļu remonta un būvniecības pārvaldes darba kolektīva padomes;
- Monika Aleksandra m. KOZERE — saimniecības daļas vadītāja, no Preiļu trikotāžas fabrikas darba kolektīva padomes;
- Jānis Pētera d. KUPRIS — kolhoza «Galēni» priekšsēdētājs, no Latvijas Lauksaimnieku savienības Preiļu rajona biedrības;
- Vladislavs Donāta d. MATISĀNS — kadru inspektors, no kolhoza «Sīlukalns» valdes;
- Jānis Antona d. MICULIS — šoferis, no Dzeržinska kolhoza darba kolektīva;
- Jelena Arefija m. PODSKOCIJA — skolotāja, no Preiļu 2. vidusskolas darba kolektīva;
- Arvids Jura d. POSEIKO — skolotājs, no Preiļu pilsētas bērnu dārza «Pasaciņa» darba kolektīva;
- Juris Ferdinanda d. ROZENTĀLS — juriskonsults, no LTF Preiļu rajona apvienotās valdes;
- Lilīta Pētera m. SEILE

— komjaunatnes komitejas sekretāre, no Latvijas LKJS Preiļu rajona komitejas biroja;

- Pēteris Vladislava d. SKUTELIS — skolotājs, no Preiļu 1. vidusskolas darba kolektīva;
- Jānis Justina d. SUDNIKS — tehniķis, no Leņina kolhoza valdes;
- Anita Izidora m. STIKANE — juriste, no kolhoza «Galēni» valdes;
- Aivars Ēvalda d. VANAGS — dispečers, no kolhoza «Sarkanā ausma» darba kolektīva.

161. LĪVĀNU VĒĻŠANU APGABALS

- Juris Jāņa d. BRONKA — kolhoza «Zelta vārpa» galvenais inženieris, no vēlēšanu sapulces dzīvesvietā;
- Artūrs Aleksandra d. BRUVERIS — civilās aizsardzības štāba priekšnieks, no Līvānu stikla fabrikas darba kolektīva padomes;
- Inese Jāņa m. GARJĀNE — juriste, no Preiļu 21. PMK darba kolektīva;
- Visvaldis Roberta d. GERČANS — inženieris, no republikāniskā projektēšanas un māju celtniecības tresta darba kolektīva;
- Eleonora Pētera m. JAKOVELA — tehniskās kontroles nodaļas priekšniece, no Līvānu kūdras fabrikas darba kolektīva;
- Anna Jāņa m. KĀRKLE — skolotāja, no Līvānu 1. vidusskolas darba kolektīva;
- Amanda Fricā m. KRISTOVSKA — vecākā medmāsa, no Līvānu slimnīcas darba kolektīva;
- Pēteris Jāņa d. LIEPNIKS — direktors, no Jersikas deviņ-

gadīgās skolas darba kolektīva;

- Anna Pētera m. MUČENIECE — māksliniece noformētāja, no Līvānu PMK darba kolektīva padomes;
- Aleksandrs Nikolaja d. SMIRNOVS — partijas komitejas sekretārs, no kolhoza «Rožupe» pilnvaroto sapulces;
- Ansis Jāņa d. SMIRNOVS — galvenais mehāniķis, no Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombināta darba kolektīva padomes;
- Antons Ludviga d. SPŪLIS — meliorators, no kolhoza «Jersika» valdes;
- Andris Pētera d. STIKĀNS — inženieris tehnoloģis, no Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpniecības darba kolektīva;
- Juris Jāzeps d. SKAPARS — kolhoza «Jersika» iecirkņa priekšnieks, no Latvijas Lauksaimnieku savienības Preiļu rajona biedrības;
- Pjotrs Ivana d. VASIJEVS — skolotājs, no Līvānu 2. vidusskolas darba kolektīva.

162. PELEČU VĒĻŠANU APGABALS

- Regina Pētera m. BRICE — arodkomitejas priekšsēdētāja, no K. Marksa kolhoza valdes;
- Lidija Antona m. BUTLERE — direktore, no Rīmicānu deviņgadīgās skolas darba kolektīva;
- Jānis Pētera d. DZERINS — padomju saimniecības «Aglona» galvenais dispečers, no Latvijas Lauksaimnieku savienības Preiļu rajona biedrības;
- Jadviga Antona m. KLAVINSKA — partijas pirmorganizācijas sekretāre, no Latvijas KP Preiļu rajona komitejas biroja;
- Lidija Pētera m. KURSITE — grāmatvede, no Latvijas

LKJS Preiļu rajona komitejas biroja;

- Visvaldis Andreja d. KURŠITIS — ražošanas apmācību meistars, no LTF Preiļu rajona apvienotās valdes;
- Irēna Ignāta m. LEITĀNE — grāmatvede, no padomju saimniecības «Aglona» darba kolektīva padomes;
- Juris Jāzeps d. MASKALĀNS — šoferis, no kolhoza «Ezerciems» valdes;
- Mihails Grigorija d. POPENKOVS — galvenais inženieris celtnieks, no Raiņa kolhoza darba kolektīva;
- Jānis Pētera d. PURVINS — priekšsēdētāja vietnieks, no kolhoza «Vanagi» valdes;
- Nina Vikulija m. RUMAKA — iecirkņa priekšnieka palīdze, no kolhoza «Sarkanais Oktobris» valdes;
- Jānis Jāņa d. SKRĀGIS — drošības tehnikas inženieris, no kolhoza «Dubna» valdes;
- Otilija Antona m. SPARĀNE — iecirkņa priekšniece, no kolhoza «Vārkava» valdes;
- Andris Ādolfā d. STARIKOVS — mašīnists, no padomju saimniecības «Ruņona» darba kolektīva padomes;
- Marija Jāzeps m. TRIFONOVA — agronome, no Suvorova kolhoza valdes;
- Vladislavs Alfons d. TRUBENS — vecākais būvdarbu vadītājs, no padomju saimniecības «Rudzāti» darba kolektīva padomes;
- Didzis Osvalda d. VANAGS — audzinātājs, no Aglonas internātskolas darba kolektīva padomes.

(Komisijas apstiprinājis
Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidijs.)

Vietējo padomju sesijas

● Rajonā notiek jaunā sasaukuma vietējo Tautas deputātu padomju sesijas.

So sesiju nozīmīgumu nosaka tas, ka tajās pirmoreiz vietējo padomju darbības praksē izveido jaunus tautvaldības orgānus, lieto pamatus pagastu (ciemu), ciematu, rajona vai pilsētas attīstības stratēģijai, īstenojot tautas pašvaldības principus.

Pirmās sesijas jau aizvadītas ciemu padomju lielākajā daļā.

Tās atklāja un līdz Tautas deputātu padomes priekšsēdētāju ievēlēšanai vadīja attiecīgo vēlēšanu komisiju priekšsēdētāji.

Vispirms sesijās mandātu komisijas noteica ievēlēt tautas deputātu pilnvaras. Tad izskatīja organizatoriskos jautājumus: ievēlēja amatpersonas — pagastu

(ciemu) padomju priekšsēdētājus un sekretārus, izpildkomiteju priekšsēdētājus un sekretārus.

Preiļu ciema padomē par priekšsēdētāju ievēlēt deputāts Jānis Pūtka, par izpildkomitejas priekšsēdētāju — deputāte Natālija Ivbule Vārkavā ciema padomes priekšsēdētāja un izpildkomitejas priekšsēdētāja pienākumi uzticēti vienai personai — deputātei Marijai Dzerkalei. Rožkalnos par ciema padomes izpildkomitejas priekšsēdētāju ievēlēja Astrīda Spurīna, kas līdz šim strādāja par kolhoza

«Dzintars» partijas pirmorganizācijas sekretāri.

Sauņā, Turkos un Ruņonā ciema padomes priekšsēdētāja pienākumi atkārtoti uzticēti Emilijai Kokorītei, Aivaram Smelceram un Arvidam Soldānam.

Jaunā sasaukuma vietējo Tautas deputātu padomju pirmās sesijas organizatorisko jautājumu izlemšanā turpināsies līdz 21. janvārim.

J. AIZKALNS

Kādam būt LKP statusam?

Mēs — par patstāvību

Aizvadītā gada nogalē kolhozā «Dzintars» notika atklātā partijas sapulce, kurā apspriedām «Aicinājumu Latvijas komunistiem». Runāja daudzi: gan komunisti, gan bezpartijiskie. Rūpes par partijas nākotni skanēja, piemēram, komunistu Valentīna Kraukļa, Pētera Jaudzema, Edgara Ziemeļa, Venerandas Pabērzas, Jāņa Zeltāna vārdos. Aicinājums tika atbalstīts, nonākot pie kopīga secinājuma, ka suverēnā Latvijā, uz kuru mēs ejam, jābūt arī neatkarīgai partijai ar savu Programmu un Statūtiem.

Kolhoza «Dzintars» atklā-

tā partijas sapulce izteica atbalstu Latvijas KP Centrālās Komitejas sekretāriem J. Vāgrim, I. Kežberam un J. Oherinam, kā arī Latvijas KP Centrālās Komitejas biroja locekļiem A. Gorbunovam un V. Bresim par viņu praktisko darbību neatkarīgas Latvijas veidošanā.

Mūsu kolhoza komunisti ierosināja atteikties no PSRS Konstitūcijā formulētā 6. panta, lai vienotu visus veselīgos spēkus pārbūves uzvarai. Uzskatām, ka partijas lomu un vietu sabiedrībā nevar noteikt ar likumu, tā jāapliecina ar darbiem.

Mēs pieprasījām Latvijas KP Centrālās Komitejas 1990. gada janvāra plēnema tiešo translāciju pa radio un televīziju, nosodījām stagnātisko spēku uzbrukumus valdības vadītājiem un tiem komunistiem, kuri parakstījuši «Aicinājumu Latvijas komunistiem».

Sapulcē iepazināmies un apspriedām arī Latvijas Komunistiskās partijas Statūtu projektu un secinājām, ka domas, kuras izteicām, gatavojoties XIX Vissavienības partijas konferencei, projektā ir ietvertas.

A. SPURĪNA,

kolhoza «Dzintars» partijas pirmorganizācijas sekretāre

Vēlēšanas — 21. janvārī

Līvānu pilsētas vēlēšanu komisijas sēdē šī gada 8. janvārī reģistrēti deputātu kandidāti apgabalos, kuros notiks atkārtotas vēlēšanas.

3. pilsētas vēlēšanu apgabalā (tajā ietilpst māja Rīgas ielā 26/28) reģistrēts Konstantīns Andreja d. Vilcāns, Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombināta galvenais inženieris vietnieks, dzimis 1951. gadā, dzīvo Līvānos.

7. pilsētas vēlēšanu apgabalā (Lāčplēša ielā 23) reģistrēts Juris Leonīda d. Biezais, republikāniskā projektēšanas un māju celtniecības tresta mašīnstrādnieks, dzimis 1956. gadā, dzīvo Līvānos.

28. pilsētas vēlēšanu apgabalā (Zaļā ielā 1, 3, 4, 5, 7, 8 a,

11, 13, 15, 16) reģistrēts Ilgonis Kazimīra d. Sņikers, Līvānu stikla fabrikas partijas organizācijas sekretārs, dzimis 1947. gadā, dzīvo Līvānos.

Pilsētas padomes deputātu atkārtotās vēlēšanas Līvānos notiks 21. janvārī no plkst. 7.00 līdz 20.00. Informāciju par iepriekšējās balsošanas laiku vēlētajiem var saņemt pa telefoniem 44548 (3. un 7. vēlēšanu apgabalā) un 43486 (28. vēlēšanu apgabalā).

Jaunā sasaukuma Līvānu pilsētas Tautas deputātu padomes pirmās sesija notiks 17. janvārī plkst. 11.00 Līvānu pilsētas izpildkomitejas zālē.

V. GERCĀNS,

Līvānu pilsētas vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

Kam piederēs avīze?

● PĀRDOMAS PAR RAJONA UN PILSĒTAS LAIKRAKSTU STATUSU ●

KAD uz kuģa briest dumpis, ne visai gudrs kapteinis piedraud nepaklausīgajiem ar izrēķināšanos, daudz maz gudrs — uzliek komandai mucu ruma, bet pavisam gudrs kuģa komandieris vispirms cenšas noskaidrot neapmierinātības cēlonus. Tas ir sens nostāsts. Taču kaut kas līdzīgs, manuprāt, pašlaik notiek partijas rajonu un pilsētu komiteju attiecībās ar savu laikrakstu redakciju kolektīviem. «Apakšas» — žurnālistu korpuss — nevēlas paciest sīkumainu un visbiežāk nekompetentu un subjektīvu iejaukšanos viņu darbā, administrēšanu un komandēšanu, kas vēl pavisam nesen bija vienīgās un galvenās preses vadības metodes daudzās republikas rajonos. «Dumpīgie» žurnālisti pieprasa brīvu presi, tā sakot, brīvas rajona jeb tautas avīzes, pieprasa mainīt līdzšinējo laikraksta statusu.

Kā uz to reaģē «augšas»? Lai arī teorētiski dzīvot na vecam it kā nevar, vienī tomēr izmisisgi turas pie labi pārbaudītām darba metodēm, kā tas notika, piemēram, Jēkabpils rajonā, kad redaktora un viņa vietnieka prombūtnes laikā avīzes «stūri» rajona komiteja uzticēja tikai savas ideoloģiskās nodaļas vadītājam. Protams, cilvēks jau nebija valnīgs, kad vienlaikus nācās mācīties žurnālistikas ābeci un vadīt rajona avīzi. Tomēr šad tad der atcerēties, kas iznāk, ja pīrāgus sāk cept kurpnieks, bet zābakus taisīt — konditors. Vārdu sakot, Jēkabpilī nonāca tiktāl, ka avīzes veidotāji gandrīz vai pieteica streiku.

Krāslavas rajonā arī partijas komitejas birojs un vecā sasaukuma tautas deputātu padome sacēla vai istu vētru ūdens glāze — un viss tikai morāli un jēdzieniski novecojušā lozunga «Visu zemju proletārieši, savienojieties!» dēļ, ko redakcija nomainīja

ar citu: «Vienoti Latvijai!». (Asprāši smējās: vai tad jūs esat pret konsolidēšanos, biedri?)

Otru tendenci, kas izpaužas partijas rajonu komiteju attiecībās ar savu presi, var raksturot pavisam īsi: tā ir avīžu «brīvlaišana». (Kāpēc pēdējās, paskaidrošu vēlāk.) «Darba Balss» Rīgas rajonā, «Mallenas Ziņas» Alūksnes pusē tagad iznāk kā rajonu laikraksti, bet «Ventas Balss» kļuvusi par novada avīzi. Nav aizliegumu, nav arī konfliktu.

Visbeidzot, trešo attiecību tipu, manuprāt, varētu nosaukt vienkārši par biedrisku, kad partijas rajona komitejas vadītāji atklāti noskaidro vielokus ar redakciju kolektīviem, cenšas par kaut ko pārliecināt, piekāpjās arī paši, un, ja arī tiek gatavotas kādas pārmaiņas, tad tas notiek argumentēti un tiesiski pareizi.

Ko iesāksim? Veidosim brīvu presi? Nevar nolēgt to, ka tautai ir jāzina pilnīga informācija par visu sabiedrības dzīvi, par dažādu politisko organizāciju, topošo un jau izveidoto partiju idejām, mērķiem, politiskās cīņas līdzekļiem, reālo darbību. Bet kas to visu pateiks? Brīvi žurnālisti? Neatkarīgi izdevumi? Vilinoša doma! Taču — pat ja šādas avīzes veidotu ārpuszemes civilizācijas pārstāvji — tik un tā visa informācija droši vien būtu pasniegta caur viņu interešu, uzskatu un emociju prizmu. Arī pasaules prakse ir uzskatāmi pierādījusi, ka cilvēks var būt brīvs, no kaut kā nevis brīvs vispār. Pretēja gadījumā avīze kļūst par telefonu abonentu sarakstu. Jo, kamēr krūtīs pukst sirds, īsts žurnālists domās un rakstīs tā, kā pavēlē viņa pārliecība, sirdsapziņa un profesionālā pienākuma izpratne. Tāpēc, esmu pārliecināts, jā-

cenšas nevis pēc tā, lai viena avīze rajonā vai pilsētā būtu brīva, tas ir, paustu daudzus vai pat visus viedokļus (un žurnālists nepaliktu galā par hameleonu), bet gan — lai daudzas avīzes izsaka katra savas organizācijas vai kustības uzskatus. Tā arī ir reālā ideju cīņa, kurā uzvarēs tās, ko atbalstīs un pieņems lielākā latviešu tautas un citu nacionālo grupu iedzīvotāju daļa. Un, ja mēs runājam par to, ka līdzšinējām rajonu vai pilsētu avīzēm jāpārto par visas tautas laikrakstiem, par brīvu presi, tad godīgi jānoformulē — brīvu no kā? Taču ne jau no sabiedrības problēmu atspoguļošanas. Tātad acīmredzot ar brīvību tiek saprastas veto tiesības demokrātiskā sociālisma, ideoloģijai avīžu lappusēs. Labi. Ja liksim šķēršļus dogmatizētajam un primitivizētajam pasaules uzskatam neatkarīgi no ideoloģiskās piederības, tad tas laikam lielus iebildumus lasītājos neradīs. Bet atziņas un vispārīgumi, ko izdarījuši cilvēces gaišākie prāti, balstoties uz dziļu īstēnības izpēti, un kas ietver sevi vispārcilvēcisko vērtību atklāsmi, — vai tad šodien ir novecojušas? Piemēram, demokrātiskā sociālisma ideāli? Laužu alkas pēc politiskām un ekonomiskām brīvībām, cilvēka tiesībām? Taču jau nē. Noliežot pozitīvo, kas ir marksismā-lenīnismā, mēs no stagnācijas gadu monoidoloģijas grāvja ar vislabākajiem nodomiem varam noklūt pretējā grāvī — radikālo kustību antisociālistiskās ideoloģijas vienveidībā. Lai gan jāpiekrīt arī tam, ka šobrīd — pārbūvei kritiskajā laikā — masu informācijas līdzekļi ir bīstams līdzeklis konservatīvo spēku rokās, kas pēc būtības paūveco dogmatisko pasaules uzskatu. Labākajā gadījumā tie var patiesību noklusēt,

bet sliktākajā — apzināti veidot greizu spoguļu karalvalsti. Tomēr «brīvas tautas avīzes» statuss nepārliecina. Pirmkārt, tāpēc, ka, mainoties redakcijas sastāvam, var mainīties arī brīvības politiskā izpratne. Un, otrkārt, veidojot tiesisku valsti, mēs taču apzināti paklausīsimies likuma prasībām. Visi, arī avīzes. Bet, lūk, likuma projektā par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem tāda jēdziena kā «brīvā avīze» nemaz nav. Tieši otrādi, katram izdevumam jābūt savam dibinātājam jeb, vienkārši sakot, saimniekam, kam tiek noteiktas attiecīgas tiesības un atbildība. Piemēram, ar dibinātāja lēmumu, saskaņojot to ar izdevēju, var vispār izbeigt masu informācijas līdzekļa darbību.

Bet kas ir rajonu un pilsētu laikrakstu dibinātāji? Ielūkojoties LKP CK Partijas vēstures institūta arhīvos, varam pārliecināties, ka tas ir vai nu LK(b)P aprinku komitejas, kas deva tiesības uz avīzi arī aprinķa izpildkomitejām, vai arī partijas pilsētu komitejas, nosakot par otru laikraksta saimnieku pilsētas izpildkomiteju. Protams, PSRS Augstākā Padome apspriešanas gaitā var izmainīt likumprojekta atsevišķus pantus, it sevišķi nemot vērā visas tautas apspriešanas rezultātus. Taču, šķiet, dibinātājs, izdevējs un redakcija paliks kā galvenie subjektī. Jo citādi, no kā tad prasīt atbildību, lai masu informācijas līdzekļos būtu vispusīga un objektīva informācija? Atgriežoties pie Rīgas, Alūksnes un Ventspils rajonu un novadu avīzēm, jāsaprot, ka to brīvība ir visai nosacīta, jo partijas rajonu komitejas nemaz nav atteikušas no savām dibinātāju tiesībām.

Bet kādam galu galā jābūt šo laikrakstu statusam? Reā-

listiskāk domājošie žurnālisti izvērta konkrētāku priekšlikumu: rajonu un pilsētu avīzēm jāpāriet vietējo tautas deputātu padomju pārziņā. (Jaunās, demokrātiski ievēlētās padomes taču reprezentē tautu, laikraksti ir ekonomiski patstāvīgi, kāpēc nē?) Bet mēs atkal aizmiršam pašu galveno, aizmiršam paprasīt partijas rajona un pilsētu komitejām — vai tās būs ar mieru labprātīgi zaudēt savas dibinātāju tiesības, faktiski paliekot bez sava preses izdevuma? Būs jāmeklē kompromiss. Viens no iespējamajiem risinājumu variantiem varētu būt tāds, ka vietējai presai tiek piešķirts partijas rajona vai pilsētas organizācijas un rajona vai pilsētas tautas deputātu padomes laikraksta statuss. Tas, pirmkārt, pasargātu redakciju no jebkura aparāta sīkumainas aizbildniecības (piemēram, likumprojekta 13. pantā paredzēts, ka «dibinātājs aostpina masu informācijas līdzekļa darbības programmu, ko redakcija realizē uz pilnīgas profesionālas patstāvības pamata»). Un, otrkārt, avīžu saturs, tēmu loks šodien liecina par to, ka daudzas rajonu un pilsētu avīzes jau realizē šādu statusu.

Un pedējais. Suverēnā Latvijā acīmredzot pastāvēs daudzpartiju sistēma. Bet Latvijas Komunistisko partiju nav iespējams iedomāties citādu kā tikai brīvu no dogmatisma un konservatīvisma. Atjaunotnes process LKP jau sācies. Protams, sarosījušies arī partijas «glābēji». Katrai kaut cik ietekmīgai sabiedriski politiskai organizācijai un kustībai jau ir savi masu informācijas līdzekļi, tai skaitā rajonu un pilsētu līmenī. Kāpēc lai tādi nebūtu arī partijas rajonu un pilsētu organizācijām?

R. PODVINSKIS

(«Cīņa»)

Ir tikai viena cerība...

No 1989. gada 4. aprīļa līdz septembrim Lenīna kolhoza pensionāri no kolhoza līdzekļiem saņēma piemaksu pie pensijām. Starp viņiem bija arī F. Tarasova, kura laukkopībā nostrādājusi 18 gadus un izaudzinājusi septiņus bērnus.

Kopš 1989. gada oktobra piemaksas nav paredzētas. Tā bija nolēmts pilnvaroto sapulcē, — maksāt, kamēr stāties spēkā likums par minimālajām pensijām. Un kolhoznieki pensionāri, kuri saņēma 15, 20, 45, 55 rubļus, sāka saņemt 70 rubļu pensiju.

Taču tas pensionārus maz ieliecina, īpaši vecāko paaudzī, tajā skaitā arī Tarasovu, kuras ienākumi nav mainījušies — bija 70 un palika 70 rubļi. Nomāc viņu kas cits: darba kolhozā ir ielikts daudz, bet tā vērtējums līdzinās sīkstā darba vērtējumam.

Viņa atceras: — Strādāju laukkopībā, laika apstākļi bija dažādi, bet nekad neatteicos ne slapjos linus guldīt uz sasalušas zemes, ne no ravēšanas, paspēju ledalīto biešu lauku apstrādāt un vēl to, ko brigadieris ierādīja papildus... Zeme man, zemnieci, tuva, tās rūpes bija arī manas rūpes. Tā cēlam augšā kolhozu.

Valde, priekšsēdētājs neatzīra cilvēku klātbūtnē novērtēt manu ieguldījumu, un īpaši patīkami man bija dzirdēt labu vārdu vai saņemt dāvanu. Alga, paši ziniet, kāda bija... Pensiju man sarēķināja 1988. gadā — 21 rubli. Trīs reizes pārvērtēja manu ieguldījumu, jo es turpināju strādāt saimniecībā: strādāju par sargu fermā (apmaksā bija ne tāda, kā šodien, vasarā — 25 rubli, ziemā — 40), un nekādas mainas nebija. Kolhozs piemaksāja pensijai (pēdējā mana

pensija sasniedza 45 rubļus). Liekas, taisnība valdīja.

Bet plenāca oktobris. Kuram neliels darba stāžs, bet kuram, kā, piemēram, A. Golubeval 36 gadi kopēja darba un 16 gadi lopkopībā, tomēr visi saņēma vienādu pensiju.

A. Golubeva stāsta: — 16 gadus es diendienā strādāju fermā, darbs bija smags. Trīs reizes diennaktī, bet ziema ar kabatas lukturi rokā gāju septiņus kilometrus uz fermu. Balva par šo darbu ir dārga manai sirdij — 1986. gadā es saņēmu Darba Sarkanā Karoga ordeni. Un... saslimu. Nevilens no slimības nav pasargāts. Pārceltu trīs operācijas un pēc ārstu sprieduma biju spiesta pārtraukt darbu lopkopībā. Pārgāju strādāt uz ēdnīcu (to mūsu priekšsēdētājs piedāvāja, paldies viņam). Nopelniem bagātā kolhoznieka nosaukumus piešķīra brigāžu laudim, un brigāde izvirzīja tos, kuri strādāja blakus, acu priekšā, bet tos, kuri «izgājuši» no lertindas, varēja arī aizmirst... Sanatorijās nekur nebiju, bet ceļazīmes piedāvāja. Dzīvās radīšanas un zeme nelaida tālu prom no mājām. Sogad apliku ar kļeģiem mājīgu, kļuva siltāk. Viena, kā jau viena, visur jāprasa, jāmaksā...

1984. gadā, kad aprēķināja pensiju, algu skatījās no pirmā lēm vai pēdējiem darba gadiem, bet veselības man jau nebija. Tāpēc arī aprēķināja man ar vairāk nekā 16 gadu lopkopes darba stāž, 60 rubļus. Kolhozs piemaksāja līdz 70 rubļiem, bet pašlaik saņemu 73 rubļus.

Patlaban iesniegts tautas apspriešanai Likuma projekts par

pensijām. Tas skar katru no mums intereses. Lasu projekta rindas: «Kolhozam ir dotas tiesības paaugstināt saviem darbiniekiem pensijas uz esošo līdzekļu rēķina». Nevarētu teikt, ka valdei, priekšsēdētājam, kolhoza sabiedriskajām organizācijām nerūp veterānu liktenis. Kolhoza veterānu padomes priekšsēdētāja T. Iljina cer, ka šogad stāvoklis mainīsies, ka kolhoza veterānu pusē būs taisnība. Lūk, viņas viedoklis: «Kolhoza veterānu padomei rūp kolhoznieku pensionāru liktenis. Tajos laikos apmaksā par darbu kolhozā bija ļoti zema, bet par darba dienām vispār nav ko runāt — tukši skaitļi. 1989. gadā noteiktā kolhoznieku minimālo pensiju paaugstināšana visus saimniecības kolhozniekus, kas ar smagu darbu izstrādāja pensiju 40 — 45 rubļu apjomā, pielīdzināja tiem, kuriem bija aprēķināta visminimālākā pensija. Visos apzinīgākajos darba darītājos šāda noīdzināšana rada sašutumu.»

Rajona padomes deputāts, kolhoza valdes priekšsēdētājs P. Barkovskis sarunā ar mani uzsvera rūpes par kolhoza un kolhoznieku rītdienu: par īpašuma pajas atgriešanu tiem, ar kuru līdzekļiem organizēts kolhozs. Te domā par skolu kolhoznieku bērniem, bērnudārzu.

— Parādā nepaliksim, — teica priekšsēdētājs.

Sai pozīcijai jārod valdes atbalsts, bet katram darba cilvēkam, katram kolhoza pensionāram mūsu sociālā taisnīguma laikos jābūt pārliecinātam par rītdienu.

J. DOSEMJONOVA

BASKĪRIJAS APSR. Laukā ir ziema, bet Sterilitamakas eksperimentālās naftas un ķīmijas rūpnīcas palīgsaimniecības dzīvnieki katru dienu saņem svaigu zalu barību. Parādība, diemžēl, mūsu lopkopībai nav tipiska.

Nav brīnums, ka desmitiem delegāciju Sterilitamākā jau iebazinūšas ar panēmieni, kā audzēt zāļu barību ar hidroponikas panēmieni. Ko izstrādājis spāņu firma «Eleusis». Tehnoloģijas pamatā — graudaugu audzēšana bez augsnes, pielietojot barojošu šķīdumus.

Iekārtas, kas samontēta ar spāņu speciālistu palīdzību, lauda ir paredzēta, lai katru dienu varētu saņemt desmit tonnas zālās barī-

bas. Kā zinots firmas «Eleusis» prospektā, šāds daudzums barības ir iegūstams no 60 hektāriem lucernas. Kopumā hidroponiskās barības zālā masa astoņās diennaktīs palielinās sešas reizes, bagātinoties ar olbaltumvielām, ogļhidrātiem, vitamīniem, hormoniem un mikroelementiem. Tās barološās vērtības pleauq 2,3 reizes. Tas ļauj no lieldienu un alū barības raciona plīnīc izslēgt sintētiskās pdevevas un kombinēto lopbarību, bet cūkkopībā un trūšu audzēšanā strauji samazināt barības pielietošanu.

ATELĀ: daļu izaudzētās zālās hidroponiskās barības operatori nosūta uz šefības kolhozu.

TASS fotohronika

Vārds lasītājiem

Atkal atrakstīšanās

Lasot laikrakstus, uzzinu, ka cetur ļoti rūpējas par veciem vientuļiem cilvēkiem. Tikai to nejut pie mums Preiļos. Esmu ļoti aizvainota par pilsētas mēra Agurjanova atrakstīšanos. Lieta tāda, ka dzīvoju mājā bez labierīcībām. Ar lielām grūtībām tiku uzņemta dzīvokļu rindā, taču nezin kādu iemeslu dēļ pēkšņi no 8. rindas numura (uzņemšanas laikā) atrodos 18. It kā esot tehniska kļūda. Taču ar šādu atrunāšanu par nomierināt bērnu, bet ne mani, 72 gadus vecu sievieti, kura visu mūžu atdevusi darbam.

Esmu iepazinusi arī Sibīrijas «labumus». Un tā koķētēt pilsētas izpildkomitejai neklātos.

Ko līdz rajona izpildkomitejas pieņemtais lēmums Nr. 8 (19.01.89.) par sadzīves apstākļu uzlabošanu veciem un vientuļiem cilvēkiem. Uz to es gribētu rast atbildi, kādiem veciem un vientuļiem cilvēkiem Preiļos šis lēmums ir palīdzējis?
A. ANSPAKA

„Latvijas skolotājs — 1989.“

Uzrakstot jauku vēstuli, savu Skolotāju Latvijas Izglītības biedrības un TV raidījuma «Apvārsnis» organizētajam konkursam izvirzīt varēja ikviens — gan skolēni, gan vecāki, gan kolēģi vai, vienkārši, domubiedri.

Pavisam konkursam ieteikti bija 155 pedagogi. Uzvarētāju laurus saņēma vienpadsmit. Kā tas notika, pie savu tālrāžu ekrāniem varējam vērot un spriest šī gada pirmās dienas pievakarē. Bet ne visi zinās, ka uz konkursa noslēgumu aicināti bija arī: Skaidrīte Bērziņa (Preiļu 1. vidusskola), Agnese Gabrāne (Galēnu deviņgadīgā skola), Valentīna Jaseviča (Aglonas vidusskola), Oskars Tillers (Aglonas internātskola).

Par šiem skolotājiem uz konkursu bija aizceļojušas vēstules no mūsu rajona. Diemžēl — par nedaudziem. Un diemžēl nevienam no mūsu pedagogiem nelaimējās tikt uzaicinātam uz «3x3 nometni», pasaules latviešu skolotāju konferenci Minsterē vai saņemt citu lielo balvu. Taču šoreiz tas nebija vis atkarīgs no viņiem, bet — no mums. Atminēsimies to, konkursam «Latvijas skolotājs — 1990.» gatavojoties. Un sasparosimies: kolēģi, vecāki, skolēni — kādreizējie un esošie. Jo katram taču ir viens savs. Viens — vis, vislabākais Skolotājs.

S. JOKSTE

Atgriezoties pie publicētā

Māju būvēs citur

Daudzi Preiļu pilsētas iedzīvotāji, īpaši Lenina ielas 9. mājas iemītnieki, piedalījās diskusijā — būvēt vai nebūvēt Lenina ielā 11 sešdesmit dzīvokļu māju, kas bija ieprojektēta pirms pieciem gadiem.

Nemot vērā gan Lenina ielas, gan Jaunās ielas iedzīvotāju sūdzības, rajona izpildkomiteja pieņēma alternatīvu lēmumu, kaut gan visas celtniecības normas arī vecajā projektā bija ievērotas.

Tagad 60 dzīvokļu māja tiks izvietota Jaunajā ielā 3, bet šajā nolūkā ir jānojauc viena resoru māja un viena individuāla dzīvojamā māja šajā ielā. Atļauja nojaukt mājas ir. Savukārt šeit bija paredzēts celt divu sekciju 22 dzīvokļu māju iekšlietu da-

las darbiniekiem, tā tiks būvēta blakus Komjaunatnes ielā.

Lenina ielas 9. mājas iedzīvotāju zināšanai: 60 dzīvokļu mājas projekta jaunajā variantā ietilpnos labiekārtot teritoriju jūsu mājas priekšā. Tur ir paredzētas zemas balsta sienas, paplašināta automašīnu stāvvietas, klusās atpūtas vietas, bērnu laukumi un braucamais ceļš velosipēdistiem, jauni apgaismes lukturi. Kad 60 dzīvokļu mājas celtniecība būs pabeigta, noslēgsies arī kopēja pagalmā teritorijas labiekārtošana, šinī nolūkā tiks modernizēts arī jaunās mājas ārējais izskats.

V. NIKOLAJEVS,

Preiļu rajona galvenais arhitekts

GALĒNOS PIE ERTIEM PIE ERTIEM

Nav tiesa, ka latviešiem ir zema dzimstība, apdraudēta demogrāfija, ka latviešu tauta izmirst. Latvijā ir pietiekoši daudz kuplu ģimeņu. Sevišķi laukos. Arī mūsu, Preiļu rajonā. Šoreiz par vienu tādu ģimeni pastāstīsim.

Galēnos visi pazīst Staņislavu un Valentīnu Ertus. Kā centi-

gus, strādīgus un satīcīgus kolhoza biedrus, kā gādīgus tēvu un māti lielai ģimenei. Erti audzina sešus bērnus. Rūpju vecākiem pietiek.

Erti dzīvo Livānu mājā un ir ļoti laimīga ģimene. So laimi nodrošina darba tikums, nesavtīga izpalīdzība, draudzīga attieksme vienam pret otru.

Valentīna Erte atzīst: «Netiktu es ar darbiem galā mājās, arī putnu fermā, kur strādāju, ja nepalīdzētu bērni.»

Tā šajā ģimenē ierasts: tikko bērni no skolas mājās, tā pie darba. Vieni steidzas uz fermu palīdzēt mātē broļerus barot, telpas uzkopt, citi pa to laiku padara mājās soli: sakārto ista-

bas, pabaro lopus, sagatavo vakarīnas.

Runājot par kārtību Ertu mājās, jāatzīst, ka tā ir turpat vai ideāla. Tādu sakoptību citur lauku mājās nav nācies redzēt. Katra lieta savā vietā, grīdceļi izdauzīti un rūpīgi izklāti, katrs puteklītis no mēbelēm un sienām noslaucīts.

Ertu ģimenē vecākie bērni rūpējas par jaunākajiem. Viņi ir audzinātāji, jo tēvs un māte pa dienu atrodas darbā. Vecāka meita Svetlana vārda tiešā nozīmē ir uzaudzinājusi divus brāļus un trīs māsīņas.

Ertu ģimenē meitas nebūtu istas, ja neprastu sievietes darbus — sūt, adīt, lāpīt, nerunājot par ēdļu gatavošanu. Visu to ar patiku dara septiņpadsmitgadīgā Svetlana, vienpadsmitgadīgā Kristīne, Ilga un Evīta, kurām ir vēl tikai 9 un 8 gadi. Bet dēls Edgars, tikko paaugās pāri 10 gadiem, bija pirmais palīgs tēvam, uz kombainu.

Prot Ertu bērni dažādus rokdarbus, brīvi rīkojas ar mūzikas instrumentiem, dzied — ir savdabīgs ģimenes ansamblis.

Staņislavs Erts pēdējā laikā strādā par ražošanas iecirkņa mehāniķi. Alga — 200 rubļu mēnesī. Agrāk, kad bija šoferis, varēja nopelnīt vairāk, strādājot par kombainieri, pat līdz 2000 rubļu sezonā. Dzīvesbiedre Valentīna 15 gadus strādā putnu fermā, alga — ap 200 rubļu mēnesī. Skaidrs, ka tādaī kuplai ģimenei šo ienākumu ir par maz.

ATELĀ: Ertu ģimene atpūtas brīdī. No kreisās: tēvs Staņislavs, Kristīne, Evīta, Svetlana, Pēteris, māte Valentīna un Edgars. Nav Ilgas, kas aizbraukusi ciemos.

Jāzīdīdas ar piemājas saimniecību. Erti tur divas slaucamās govīs, divus jaunlopus, cūkas un aitas.

Livānu mājā ar piecām istabām Ertu ģimenei ir par šauru. Nolemts ar kolhoza palīdzību celt daudz plašāku māju un saimniecības ēkas. Kolhozs daudz bērnu ģimenei nāk pretī: par tagadējo dzīvokli nav jāmaksā, ganībām ierādīts vesels hektārs, ir citi atvieglojumi.

Aug Ertu bērni. Par ko tie gatavojas dzīvē kļūt? Svetlana mācās Viļānu vidusskolā 12. klasē. Viņai dzīves mērķis ir skaidrs: strādās bērnudarzā. Galēnu deviņgadīgās skolas 6. klases audzēkne Kristīne vēlas būt skolotāja, Edgars, 8. klases audzēknim, labam sportistam un muzikantam, nākamā profesija vēl nav skaidra, trešklasniece Evīta solās būt ārste.

Ievērojāt: neviens no jauniešiem Ertiem, kas ir īsti lauku bērni, audzināti darba tikumam, neizrāda interesi par kādu lauksaimniecības darbinieka profesiju. Tāds laiks — necils lauksaimniecībai, un necila attieksme pret lauksaimnieka profesiju.

Lauki sāk atdzimt. Attieksme pret zemes kopēja, lopkopēja darbu noteikti mainīsies. Būs vieglāk strādāt, vairāk varēs nopelnīt. Labākos apstākļos, cerams, pie zemes turēšanas Ertu un citu ģimeņu jaunās paaudzes. Jo latvieši no senselem laikiem ir arāju tauta.

J. GURGONS

Sirdsdaugava Rīgas rajonā

PERNĀ GADA maijā mūsu republikas dažādu novadu laudis kopā ar rīdziniekiem uzsāka pārgājēju ciklu ar nosaukumu «Sirdsdaugava». Tā organizēšanā piedalījās republikāniskais tūristu klubs un visu to rajonu tūristu klubi, kas atrodas Daugavas krastos. Aizvadītajā vasarā pavisam notikušajos 7 pārgājēnos piedalījās kopskaitā ap 1000 dalībnieku. Izstaigājot atsevišķus posmus 300 kilometru garajā Daugavas tecējumā, pārgājēja dalībnieki labāk iepazīna mūsu līkteni, redzēja nesakoptību atsevišķās Daugavas piekrastes vietās un uzzināja arī daudz jaunās informācijas par Daugavu.

Pēdējais Sirdsdaugavas cikla pārgājēns notika skaistā rudeniņā saulainā svētdienā — 12. novembrī. Šai dienā pārgājēja dalībnieki veica ap 18 kilometrus garu maršrutu «Dārziņi — Rīgas HES — Doles sala — Dārziņi».

Ap 70 pārgājēja dalībniekus Dārziņu stacijā sagaidīja Rīgas

rajona tūristu kluba instruktore Ilona Sable. Pārgājiena laikā ar izsmeļošu informāciju pārgājēja dalībniekus iepazīstināja novadpētņieks A. Egle un Doles arheoloģisko izrakumu ekspedīcijas dalībnieks — arheologs Māris Atgāzis.

Skērsojam Rīgas — Daugavpils šoseju un nonākam teritorijā, kas kopš 1955. gada pieder dārzkopības kooperatīvam «Dārziņi». Izejot cauri Dārziņiem, nonākam Daugavas vecupes krastā. Pa tiltiņu pārejām to un nokļūstam uzbūvētā salā, kas izveidota, padziļinot Daugavas gultni Rīgas HES būvdarbu laikā.

Pirms to uzsākšanas te viss izskatījās pavisam citādāk. Arī šajā upes posmā bija daudz lielāku un mazāku krāču. Starp Doles salu un Daugavas labo krastu agrāk bija 4 salīņas. Vismazākā no tām — Skērste — bleži pavasaros applūda. Te 17. gadsimtā bijušas skanstis, tāpat kā Daugavas labajā krastā pie Marjuškas. Šīs salīņas atliekas

vēl tagad redzamas no Vecdoles pilsdrupām. Pie pašas tagadējās HES celtnes atradās Zirņu salas ziemeļu gals, arī šī sala šodien ir zem ūdens. Tāpat Rīgas HES ūdenī klāj agrāko Nulles un vēsturisko Mārtiņa salu. Pēdējā jau 17. gadsimtā vikings uzcēlušis tirgotāju apmetni, to apjozuši ar 2,2 metrus biezu un 1,8 metrus augstu sētu. 1186. gadā Mārtiņā salā bīskaps Meinhards uzcēla savu otro baznīcu. Šī baznīca bija lielāka par Ikšķiles baznīcu, bet tā nopostīta jau 1577. gadā.

Agrāk Daugavas krastu pie Marjuškas sauca par Rumbu. Rumbulu savā hronikā min jau Indriķis. Rumba ir lielākā un bīstamākā no visām apkārtējām krācēm. Visas šīs Daugavas krāces traucēja kuģniecību, bet tās varēja arī zināmā mērā aizsargāt no jūras laupītāju uzbrukumiem. Tieši tāpēc 12. gadsimta beigās vāciešu tirgotāji apmetās Ikšķilē, tas ir, augšpus krācēm, jo te bija drošāka dzīve. Augšpus krācēm tika celta arī pirmā vācu bruņinieku pils un baznīca. Kad vāciešu bruņotie strīki pieauga un kad viņi uzsāka kara darbību ar lībiešiem, kā jau pirms vācu ienākšanas apdzīvoja šo novadu, tad tie arī uzmeklēja sev jaunu apmešanās vietu lejpus krācēm, uzceldami Rīgu.

Rumba bija tā vieta, kur lībieši 1200. gadā uzbruka bīskapa Alberta kuģiem un vienu no tiem nogremdēja. Rumbai pretī atradās pirmā Doles pils. Šai vietā Daugavas labajā krastā bija sastopams daudz nocietinājumu. Doles salai bija Rīgas vārtu nozīme. Atslēga no šiem vārtiem iebraucēju rokās pārvērtās varenā trumpī.

Līdā nozīme Daugavai bija kā ūdensceļam. Tā 1911. gadā Rīgā pienāca 22000 postu. Vispār kokmateriālu pludināšana pa Latvijas upēm izbeidzās 1972. gadā. Tad pat arī pa Daugavu uz Rīgas kokapstrādes uzņēmumiem aizgāja pēdējais plost. Reizē ar tiem vēsturei tika nodots arī plostnieka amats.

Ejot pa mākslīgi uzbūvētās salas piekrasti, sasniedzam Rīgas HES, kas atrodas 16 kilometru attālumā no Rīgas pilsētas. Šī trešā Daugavas HES uzcelta Doles salā, samazinot salas teritoriju vairāk nekā uz pusi.

Pēc Rīgas HES apskates sākam tuvāk iepazīties ar pašu Doles salu. Pirms HES izbūves tā bija lielākā Daugavas sala, kas stiepās 8 kilometru garumā un 2 kilometru platumā. Šodien salas garums ir nepilni 5 kilometri.

1984. gada novembrī republikas Ministru Padome pieņēma

lēmumu, lai Doles salu pārvestu par iedzīvotāju atpūtas vietu. Lēmumā bija arī ierakstīts, ka uz salas esošās Salaspils dzelzsbetona rūpnīca un Daugavas HES celtniecības pārvalde ar visu ražošanas bāzi ir jāpārceļ uz citu vietu. 1987. gada 10. aprīlī Doles salai tika piešķirts Dabas parka statuss 370 hektāru lielā platībā, līdz ar to Doles sala kļuvis par republikas nozīmes aizsargājamo teritoriju. Tajā jāveic dabas aizsardzība, atpūtas organizācija un izglītojoši ekoloģiskais darbs. Kad visu to varēs ieviest, vēl nav zināms, jo ne Daugavas kaskādes pārvalde, ne Salaspils dzelzsbetona rūpnīca nevēlas savas pozīcijas atdot.

Arī mēs, ejot cauri Doles salai, redzējam gan nesakoptu teritoriju, gan nelikumīgi uzceltās garāžas, gan saknu dāru kolonijas pašā upes krastā, kas turpina piesārņot Daugavu.

Pārgājēja laikā pietājām Jāna kalnā — tā ir sena lībiešu kulta vieta. Pēc tam sasniedzām netālās Vecdoles pilsdrupas. Te par Doles salas vēsturi un Vecdoles, pils vietas izpēti mums stāstīja arheologs Māris Atgāzis.

A. BURMISTERS,
pārgājēja dalībnieks

(Nobeigums sekos.)

Sestdienas smaidam, informācijai un pārdomām

FRANCIJA. Šis lielais vācu aitu suņš veica aizkustinošu varonādarbu. Pastalgājoties gar dīki, tas ieraudzīja cilvēku, kurš iemeta ūdeni plastikāta maisu. Saiždzams launu, suņš metās ūdenī un izvilka maisu: tādējādi viņš izglāba piecus launpiedzimušos kucēnus. Būdam «vīrietis», Reksis saprata, ka izbarot kucēnus viņš nevarēs, un, neatrazdamis neko labāku, aiznesa tos atpakaļ saimniekam. Pašaiždzīdīgā varonādarba aizkustināts, cilvēks atteicās no savas bargās iedomas.

ATTEĻA: Reksis ar izglābtajiem kucēniem.
TASS fotohronika

KURS GAN Livānos nepazīst Voldemāru Goru — Lielā Tēvijas kara otrās grupas, invalidu, darba veterānu? Neskatoties uz saviem sešdesmit sešiem gadiem, viņam piemīt kaut kas savādāks nekā pārējiem — tieksme un prasme ieskatīties pagātnē un varbūt arī nākotnē. Jūs domājat, ka Voldemārs Gors ir burvis vai viņam piemīt kāds maģisks spēks? Nekā tam līdzīga. Bet kā tad to saprast? Tīri vienkārši. Voldemārs Gors jau četrdesmit gadus nodarbojas ar pastmarku un senu monētu kolekcionēšanu. Kad es iegriezies pie Voldemāra mājās, Siguldas ielā 5, mani pārņēma savāda sajūta.

Veterāna aizraušanas

It kā būtu nokļuvis pasakainā skaistuma valstībā. Vairāki desmiti pastmarku albumu un simtiem senlaicīgu monētu dvesa no sevis: mūsu zemes vēsturi, mūsu senču kultūru un galvenais — cīņu un simpātijas pret cilvēku, kurš visu šo bagātību ir savācis. Rokās apsūbējusi varā kalta monēta, pati vecāka no ko-

Ziemeļvējš grieza niknas sniega vērpētes, aizpūzdams ceļu. Bija gadu mijas vakars, un pēdējais autobuss kaut kur iestrēga. Tante Hermīne drebinājās pieturā vēltīgās gaidās. Tumsa ātri biežēja. Automašīnu prožektoru staru kūlī ik pa brīdim apgaismoja nelaimīgo steviņu ar torti vienā un dāvanu saini otrā rokā un vienaldzīgi novērsās, līdz kāds šoferis apžēlojās par vientuļo gaidītāju un apstādināja kravas mašīnu. — Nāc, tantīn, aizvedīšu, — viņš aicināja. — Kurp tad nu tik īsi pirms svētkiem? — Ak, dēls, pie dēla braucu, — atbildēja tante Hermīne un pastāstīja šo to no laimīgu māšu reperuāra. Kabinē bija tikami silti, un tante Hermīne iesnaudās. — Tas nav attaisnojums, lai tu pārķāptu likumu! — dvesa tante Hermīne. — Bet es nepaguvu... — skumīgi bilda šoferis. — Katrogā pagūsi! — Katrogā? — brīnījās šoferis. — Nieka eglītes dēj? — Eglītes? — izbrīnījās tante Hermīne — Pag, pag, tad jūs ne..., bet eglīti? — Eglīti, — apstiprināja šoferis, — vienu mazu eglīti svētkiem. Taču, tā kā jūs esat no dabas aizsardzības biedrības, tad — nekā... — Ak, — es pārdomāju, — bilda tante Hermīne, — es pārdomāju, — un atlaidās no cīrvja kāta. — Cērtiet! Cērtiet uz veselībām! — Bet biedrība? — uztraucās šoferis. — Gan jau kaut kā iztiksim, — augstsirdīgi apsollīja tante Hermīne. — Bērnu dēļ. — Paldies! Lielumlielais paldies! — sirsnīgi pateicās aizkustinātais šoferis. — Es tūlīt. Viņš nozuda tumsā un drīz vien atgriezās ar mazu eglīti. Līdz pilsētai viņi brauca klusēdami. Tikai vienreiz šoferis abrinā pašūpoja galvu un noteica: — Cik gan stiprai ir jābūt ekoloģiskajai apziņai, lai tā cīnītos.

Tantes Hermīnes Jaungada ceļojums

HUMORESKA

Stundziņošs kapa aukstums uzdvesa tantei Hermīnei. Gara acīm viņa skatīja visus Jura Blaumaņa mironus — gan noslicinātos, gan nodurtos, gan nožņaugtos un apraktos salas vidū zem ābeles, kā pēdējo redzēdama sevi. — Nē! — iekliedzās tante Hermīne un iekērās cīrvi. Šoferi samulsināja aktīvā pretestība, tomēr cīrvi viņš vajā nelaida. — Neļausi! Neļausi! — kliedza tante Hermīne un raustīja kātu kā lieļa zivs makšķeri. — Bet... viena vairāk vai mazāk — tas taču sikums, — apjucis bilda šoferis. — Necilvēks! Un pie tam vēl rupekļis! — Man taču mazi bērni, — žēli teica šoferis. — Tas nav attaisnojums, lai tu pārķāptu likumu! — dvesa tante Hermīne. — Bet es nepaguvu... — skumīgi bilda šoferis. — Katrogā pagūsi! — Katrogā? — brīnījās šoferis.

Tas ir īsi pirms pirmā pasaules kara, un, kā zināms, dažus gadus vēlāk Romanovu dzimta piedzīvoja savas pēdējās dienas. Voldemāra Gora kolekcijā ir arī trīsdesmito gadu Latvijas latī (papīra un sudraba), kā arī monētas no Honkongas, Argentīnas, Japānas, Singapūras u. c. pasaules valstīm. Interesanti ir arī albūmi, kas akurāti un ar lielu rūpību sadalīti un sakārtoti pa tēmām. Katrai markai, tāpat kā monētai, ir sava vēsture un ģeogrāfija. Ipašs albūms veltīts Padomju valsts dibinātājam V. I. Lēninam, pirmajam kosmonautam J. Gagarinam utt. Atsevišķos albūmos atspoguļojas Latvijas, Igaunijas un Lietuvas vēsture un šodiena.

Kolekcijā redzam Polijas, Vācijas, Ungārijas, ASV, Anglijas, Beļģijas, gandrīz visas pasaules markas. Nobeidzot stāstījumu par Voldemāru Goru, gribu tikai piebilst, ka viņš sastāv Jēkabpils filatēlistu biedrībā. Viņš arī abonē visu demokrātisko valstu filatēlijas žurnālus, sarakstās ar kolekcionāriem no Čehoslovākijas, Vācijas, Ungārijas u. c. valstīm. Kā redzam, Voldemāram Goram nepiemīt nekas maģisks, vienkārši alkas pēc zināšanām gan pasaules vēsturē, gan ģeogrāfijā, bet, manuprāt, galvenais — interesanti un lietderīgi pavadīt brīvais laiks, iepazīšanās ar citiem kolekcionāriem. **A. KARŠENIEKS**
Redaktors P. PIZELIS

PREIĻU RAJONA SADZĪVES PAKALPOJUMU KOMBINĀTS

atgādina rajona iedzīvotājiem, ka, **UZTICOT VEĻAS MAZGĀŠANU KOMBINĀTA DARBINIEKIEM, JŪS ZINĀMĀ MĒRĀ ATVIEGLOSIET SAVUS MAJAS DARBUS.** Izmantojiet mūsu pakalpojumus!

PREIĻU RAJONA PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBU SAVIENĪBAS SAGĀDES UN RAZOSANAS APVIENĪBA

1990. gada pirmajam ceturksnim ar rajona iedzīvotājiem noslēdz līgumus metāllūzņu, zvērādu, makulatūras (laikraksti, žurnāli), glumenieku, aitas vilnas sagādē. Pretpārdošanā var iegādāties **AUTORIEPAS** (165x13, 645x13). Uzziņas pa tālruni: 22230.

JAUNAGLONAS 58. ARODSKOLA

uzņem autovadītājus sagatavojamai darbam ar «B», «C» kategorijas transporta līdzekļiem. Apmācības notiek klātienē. Mācību ilgums 5 mēneši. Mācību sākums 29. janvārī. Uzņem personas, kas līdz mācību noslēgumam būs sasniegušas 18 gadu vecumu. Personas, kuras tiks iesauktas dienestā Padomju Armijā, apmācības neuzņems. Iestājoties nepieciešami šādi dokumenti:
1) iesniegums,
2) autovadītāja medicīniskā izziņa,
3) darba grāmatīņa vai izraksts no darba grāmatīņas nosūtīšanai uz mācībām no organizācijas,
4) 4 fotokartītes (3,5x4,5 cm, uz matēta papīra, ar stūrīti). Uzziņas pa tālruni: 17743.

LIVĀNU STIKLA FABRIKAI

darbā vajadzīgi:
stikla formējošo mašīnu operatoru mācekļi,
stikla formējošo mašīnu operatori,
fideru taisītāji,
transporta strādnieki,
sihtas veidotāji,
stikla pūtēji un to mācekļi,
automātikas un kontrolmērierīču atslēdznieki,
apdares darbu strādnieki un to mācekļi,
iebērēji,
tilta celtna mašīnists,
elektromontieri,
inženieris enerģētiķis,
uzmērītājas,
krāvēji,
traktoristi,
autovadītāji,
metinātāji,
iekrāvējs ekspeditors,
ventilācijas atslēdznieks,
santehniķis.
Griezties stikla fabrikas kadru daļā pa tālruniem: 43171, 44479.

VEICAM VAZ tipa dzinēju atro kapitālo remontu. Telefons Madonā 23686 pēc plkst. 18.00.

PĒRK govī. Tālrunis 55657.
Aiziet cilvēks, paliek darbi, Paliek viņa labie darbi. (I. Lasmanis)
Skumju brīdī esam kopā ar **RASMAS ZDANOVSKAS** tuviniekiem, pavadot viņu smiltājā. 2. bērnodārza kolektīvs
Tavs mūžs caur darbu Izaudzis tāds skaists, Un darbs ir tava rota, Kas aizejot pār tavu ceļu spīd. (D. Dzilna)
Skumju brīdī esam kopā ar **RASMAS ZDANOVSKAS** piederīgajiem, viņu smiltājā izvadot. Preiļu 1. bērnodārza jaunākā vecuma latviešu grupas bērnu vecāki
Kā žagars lecēt ziņa asa, Un acīs pazib mirklis spulgs. Par vienu mīļu sirdi mazāk, Par vienu mazāks mūsu pulks. (A. Elksne)
Lai dzimtās zemes vēji kļušu mūža dziesmu dzied **MARIJAI TURKUPOLEI**. Lai piederīgajiem pietiek spēka viņas darbus un dzīvi turpināt. Arod biedrības rajona komitēja

Tavas rokas garos mūža gados Bija visur, darba rīts kur sauc, Sirds kā saule mājējusi atdot Dzīvei siltuma un gaismas daudz. (M. Kempe)
Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem, **ANTONU DZENI** pēdējā gaitā izvadot. Kolhoza «Vārkava» kolektīvs
Kā negrib sirds ticēt, Ka cilvēks var tā — No gaīšas dienas aiziet mūžībā. (A. Skalbe)
Skumju brīdī esam kopā ar tevi, Laila, **TĒTI** smiltājā izvadot. Klasesbiedri
Es pavadu tevi, jo jātiek tam pāri, Ko cilvēki dzīvē par sēpēm sauc. Un ja kaut kas sirdi notrīs vēl vāri, Ar zemi, ar zemi tas jāsaļauc. (M. Losberga)
Skumstam kopā ar Lailu **RULI**, pavadot **TĒTI** smiltājā. Livānu 1. vidusskolas skolotāji
Baltu pērļu upe tek No kalniņā lejīnā, No saulītes mans mūžiņš Ietecēja aizsaulē. (T. dz.)
Izsakām dziļu līdzjūtību **JĀNA REĪNA** piederīgajiem, izvadot viņu smiltājā. Kolhoza «Galēni» valde un arodkomiteja

LENNINA KAROGS

● **MĒSU ADRESE:** 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.

● **REDAKCIJAS TĀLRUNI:** redaktors — 22059, redaktora vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīgā sekretāre — 21996, partijas dzīves un padomju ceļniecības nodaļa — 21769, redaktora vietniece, agrārnieciskā kompleksa un sporta nodaļas — 21759, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodaļas — 21985, fotokorespondents, vēstulju, jaunatnes un skolu dzīves nodaļa — 22203, korektori, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespiests Latvijas Izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpils, Vaikas ielā 1). Izdevniecība «Avīze» (Rīga, Kr. Valdemāra ielā 105). Viena nos. iespiedēklis. Ofsetiespiedums. «Леннинский Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Преильского районного комитета КП Латвии в районно-го Совета народных депутатов на латышском языке.

Metiens 13 963 eksemplāri (latviešu valodā 10 062 eks., krievu valodā — 3 901 eks.). Indekss 68168. Pas. 13.